

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ROBERT ALDRICH'TEN
KARDEŞ KAVGASI

KÜÇÜK BEBEĞE NE OLDU?

altyazı

FILMLERİ ALTYAZI İLE İZLEYİN

DEV SORUŞTURMA İÇİN HAZIR MISINIZ?

ÖNCELİKLE BU HAFTA YAŞADIĞIMIZ (VE SİZLERE DE YAŞATTIĞIMIZ) GECİKME İÇİN ÖZÜR DİLİYORUZ. AMA haftalık bir yayın organını ulaştığı düzeyden ödün vermeden hazırlamanın da bazı handikapları oluyor ne yazık ki. 'Ekmek paramızı' kazandığımız diğer işlerimizin yoğunluğuna çarpıyoruz bazen, profesyonellik gereği. Öte yandan bunun bir alışkanlığa dönüşmeyeceğini, Arka Pencere'mizin her daim açık kalacağını ve perşembeyi cumaya bağlayan gece yarısı saatlerinde yayında olacağımızın sözünü verebiliriz rahatlıkla. Tabii bu hafta gibi istisnalar olacaktır, sizlerden bu gibi durumlarda hoşgörü ve sahiplenme bekliyoruz.

Her neyse... Özür ve açıklama faslını biraz uzun tuttuk galiba... Bu haftaki CELSE AÇILIYOR mevzumuzu geçelim artık...

Dünyada zaman zaman 'tüm zamanların en iyileri' soruşturmaları yapılır bilirsiniz. Türkiye'de de Ankara Sinema Derneği'nin (Gezici Festival'i düzenleyen ekip) çabalarıyla epeyce önce bir 'tüm zamanların en iyi Türk filmleri' soruşturması yapılmıştı. Bizler de Empire Türkiye yazarları olduğumuz dönemde bu işe sıvanmış, oldukça da yol kat etmiştik. Ancak Arka Pencere'yi çıkarma nedenlerimizden biri olan 'dergi kapatma' duvarına çarptık ve yarım kalan bir proje olarak rafa kaldırıldı 'tüm zamanların en iyi Türk filmleri'ni seçme çabamız.

Önümüzdeki haftalarda Arka Pencere bünyesinde bu zorlu işe yeniden ve sıfırdan başlayacağız. Katılımcı sayısını şimdiden tahmin

edemiyoruz, ama olabildiğince geniş katılımlı bir soruşturma olmasını planlıyoruz. Sinemacılar sinema yazarlarına, sinemaseverlerden sinemayla yakından ilgilenen gazetecilere kadar uzanan bir yelpaze düşünüyoruz. Bu durumda siz Arka Pencere okurlarına da görev düşecek tabii. Sonraki haftalarda yapacağımız bir duyuruyla sizlerden de 'tüm zamanların en iyi 10 Türk filmi' listelerinizi isteyeceğiz. Şimdiden hazırlanmaya başlayabilirsiniz!

Bu tür bir soruşturmanın yarar ve gereklerine gelince... Sinemamızın yıllık 70 filmlik dolgun bir niceliğe ulaştığı bugünlerde 'düzey' konusunda bazı tartışmalar yaşanıyor. Türkiye sinemasının 'kimlik'i üzerine fikirler beyan ediliyor, ama sinemamızın bu noktaya gelişindeki kilometre taşları pek hatırlanmıyor. Bu soruşturma bazı 'saklı hazineler'imizi gün yüzüne çıkarabileceğimiz gibi, kuşak değişimlerinde ne gibi eğilimlerin öne çıktığını da görmüş olacağız. Bunların da ötesinde sinema sanatının bu coğrafyadan çıkmış şaheserlerini siz sinemaseverlerle paylaşacağız, bizlerin de içinde olduğu sinofil toplumunun eksiklerini gidermek için de bir fırsat yaratacağız.

Bu devasa soruşturma için hazırlıklarımız son hızıyla sürüyor... Zor ama olanaksız değil!

GİZLİ TEŞKİLAT

(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU: CEM ALTINSARAY cemirique@yahoo.com BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com KEMAL EKİN AYSEL kemalayse@gmail.com

BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcycalc@hotmail.com

GÖRSEL YÖNETMEN: BİLGEHAN ARAS LOGO TASARIM: ERKUT TERLİKSİZ HTML UYGULAMA: BAŞAR UĞUR

KATKIDA BULUNANLAR: TUNCA ARSLAN, KEREM SANATEL, OLCAN ÖZYURT, EMEL GÖRAL, FİLİZ ÖRGEN

www.arkapencere.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Haftanın eleştirileri: Kurt Adam, Aşk Dersi, Kan Arzusu,
Percy Jackson & Olimposlular: Şimşek Hırsızı,
Arthur: Maltazar'ın İntikamı.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları.
Beş üzerinden, buçuksuz.

18 TRENDEKİ YABANCI

45. ölüm yıldönümünde Laurel ve ortağı Oliver Hardy'yi anıyoruz.

20 İTİRAF EDİYORUM

Recep İvedik'e sorduk, kızdı, anlattı.

22 ESRAR PERDESİ

Kariyerine büyük bir yönetmen olarak başladı,
yıllar içerisinde kendisini yedi bitirdi: Luc Besson.

26 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Davis ve Crawford'ın dillere destan kavgaları bu Robert Aldrich
başyapıtında perdeye yansıyor: Küçük Bebeğe Ne Oldu?

28 AİLE OYUNU

Son çıkan DVD eleştirileri: Savaş Ve Barış, İyi İnsan,
Aşkın (500) Günü, Giallo, Ayın Çalışanı, Shamo, Sır Perdesi.

34 SAPIK

Film sapıkları için sinemanın incik cıncığı: Bud Abbott-Lou Costello,
Wall Street: Money Never Sleeps, Pink Floyd The Wall,
Daliah Lavi, Veda.

KURT ADAM

ORJİNAL ADI The Wolfman

YÖNETMEN Joe Johnston

OYUNCULAR Benicio Del Toro,

Anthony Hopkins, Emily Blunt,

Hugo Weaving

YAPIM 2010 ABD-İngiltere

SÜRE 102 dk.

Dolunaysız bir kurt
adam filmi olmaz
ama hiçbir kurt adam
filminde bu kadar çok
dolunay
görülmemiştir.
Ölçüsüzlük, "bö"
sahnelerinin sayısında
da kendisini
gösteriyor. Kurt adam
filmleri bunlardan
ibaret olamaz.

KURT ADAM FİLMLERİNİ DOLUNAY ZAMANI YAKLAŞTIKÇA TIRMANAN O İLKEL AMA değişmeyen korku duygusu için severiz. Köy/kasaba halkı canavarın ne veya kim olduğunu bilmediği, bu keyifli gizem unsurunun sırrını sadece biz bildiğimiz için de severiz. Sadece erkeklerin toplandığı bir handa derbeder görünümü, şom ağız muhtemelen bira kokan bir adamın çıkıp "hepimiz lanetlendiik, ölüm kaçınılmaaaz, kurt adam geliyooor" diye felaket tellallığı yapmasına da alışkınız, hatta defalarca parodisi yapılmasına rağmen böyle bir sahnenin varlığı adettendir, eksikliği muhakkak hissedilir.

Daha cinayetlerin kaynağından bihaber olan bu cahil köy halkı, tıpkı bizim gibi kurt adam filmlerinin hepsini izlemiş gibi davranmaya başlayıverirse, mesela kurta benzer bir yaratığın gölgesini görür görmez gümüş kurşunlar dökmeye başlarsa, ya da gizemli biçimde iyileşen bir adamın kapısına dikilip malum olmuşçasına "dolunaydan önce onu bize verin" diye diklenirse, işte o zaman eğlence treni imdat freni çekilmiş gibi duruverir. Koskoca Universal şirketi, elindeki en değerli korku miraslarından birini yeniden perdeye taşıırken, mitolojik yükünden hiç yorulmamış bir lokomotifin kazanını canlı bir ateşle körüklemek yerine, akıl almaz gaflara düşerek sık sık imdat frenini çekiyor.

Dolunaysız bir kurt adam filmi olmaz ama herhalde hiçbir kurt adam filminde de bu kadar çok dolunay görülmemiştir. Filmin bu konuda bir rekor kırdığını tahmin ediyorum. Birisi "cinayet" diyor, ardından dolunay görünüyor. Lawrence "kardeşim" diyor, dolunay görünüyor. Hatta Sir John Talbott (Hopkins) çayını karıştırırsa, piyanosunu tıngırdatsa bile bir sonraki sahnede mutlaka bir dolunay var. (Talbott'un bir taverna şarkıcısına dönüştüğü final sahnesine hiç değinmeyelim.) Bu ölçüsüzlük, seyirciyi yerinden sıçratsın diye konulmuş zoraki "bö" sahnelerinin sayısında da kendisini gösteriyor. Lawrence kabustan mı

uyanıyor, hop, arkasından bir ani öcülme anı daha yaşanıyor. Bir tane daha, bazen bir tane daha, bir tane daha. Bir dolunay, bir bö, bir dolunay, bir bö. Kurt adam filmleri bunlardan ibaret olamaz.

Bu uyarlamanın esasen 90'lardaki "eski öyküye yeni kan" tadındaki iki muhteşem uyarlamanın, Francis Ford Coppola'nın "Dracula"sı ile Kenneth Branagh'ın "Frankenstein"inin peşinden gelmesi gerekiyordu. Eğer o dönemde bu haliyle karşımıza çıkmış olsaydı; epik, görkemli ve zarif olmak için gayret sarfeden o filmlerin yanında yine çok bayat görünecekti. Yıllarca anlatılmış bir hikayede çok fazla yenilik beklemiyoruz, ama en azından hoplat-sıçrat numaralarından arınmış, dört başı mamur bir anlatım kurt adama niye reva görülmemiş, anlamak zor. Uzlaşması olmayan bu yaratığın zarif gösterilmesini istemek komik olurdu, ancak hâlâ ıslak kuçu kuçu burnuyla, yırtık gri pantolonlarla dolaşan bir kurt adam da hak etmiyorduk.

Neyin ters gittiğini belki de ancak yıllar sonra çözebileceğimiz bu kupkuru projede, gotik öyküler söz konusuyken yeteneğinden asla sual olunamayacak senaryo yazarı Andrew Kevin Walker gibi bir imzanın hiçbir ağırlık gösterememesine de akıl sır ermiyor doğrusunu isterseniz.

Ortada geleneksel (old-school) bir fikrin sadece eskimiş (old) bir uygulaması duruyor. Hikayenin kendisine has hiçbir gizeminin olmaması affedilir gibi değil. Kardeşinin ölümü nedeniyle aile evine dönen Lawrence (Del Toro) sık sık "onun ölümünü aydınlatmadan dönmek" diyor, ama daha ziyade kurt adam olma sırasını bekliyor sanki. Hikaye de onunla beraber o kadar uzun bir süre arafta bekliyor, gına getiren dolunay sahneleriyle ve diğer lüzumsuz ayrıntılarla öyle çok vakit harcıyor ki, bu tür bir filmde daha fazla olması gereken "uzmanların önünde dönüşüm" (bu türdeki en iyi dönüşüm sahnelerinden biri) veya hemen akabindeki

Kardeşinin ölümü nedeniyle aile evine dönen Lawrence sık sık "Onun ölümünü aydınlatmadan dönmem" diyor, ama daha ziyade kurt adam olma sırasını bekliyor.

"Londra sokaklarına salınan canavar" gibi eğlenceli sahnelere sıra geldiğinde artık çok geç oluyor. Esas kurt adamın kim olduğu sorusunu saklamaları yeterince saçma değilmiş gibi, filmin yarısına gelmeden anlaşılan bu düğüm noktasını seyirciye çaktırmadıklarını sanmaları da çok acıklı.

Halk masallarını mitolojik bir dokunuşla canlandırma girişimlerinin en acemice örneklerinden biri bu aynı zamanda. Yaşlı kurt Hopkins'ın bir şeyler sakladığı, yüzündeki pençe izinden belli zaten. Yani ailenin karanlık ve kanlı geçmişi de filmin eksikliğini çektiği gizem duygusunu yaratmak için yeterince güçlü bir kaynak değil. Anthony Hopkins, ruhsuz bir ifadeyle okuduğu tüm repliklerini "gözlerime bak, ben ölü bir adamım zaten" diyerek biraz mazur gösterse de, krallığının vârisi olarak

gördüğü tek kişinin yakalanmasına göz yumması, onu tımarhaneye kapatırması, hatta utançtan insanın yüzünü kızartacak kadar hoyratça çekilmiş final sahnesinde öldürmeye kalkması filmi ne mitolojik yapıyor, ne inandırıcı, ne de dramatik.

İnsanların dolunayda kurt adama dönüşmelerine inanmaya çoktan hazırız, ama kurt adamların baba-oğul çatışmasının eğretilmesi haline dönüşmelerine pek değiliz. Bu haliyle sadece gülünç duruma düşen tüylü aktörlerin müsameresi kalıyor elimizde ne yazık ki. [2]

👉 Lawrence'ın "bu odadaki herkesi öldüreceğim" repliğiyle ateşlenen sahne klasik olmaya aday.

👉 Keşke 12 yaşında olsaydık, o zaman daha çok eğlenirdik.

Düğüne geldik,
yediler...

ADA

zombilerin düğünü

BEYİN FİLM SUNAR "ADA"

ÖZAN AYHAN - ESRA RUŞAN - ONUR BULDU - RÜYA ÖNAL - KAAAN KESKİN - GÜLÖM BALTAÇIĞIL - BÜKEM KARAVUS - TANKER BİRSEL - HANİFAT İLERİ - CANSER ELÇİN - SİREH SÜNNİYYA ÖNDER
SERDAR YILMAZ - TUĞBA ATAÇ - HALİL DEMİR - CEMAL AKYÜZ - ORÇUN İNİROĞLU (ZEPLİN SOUND) - DÜKKAN-UL HAYAL - UMUT SERTOL - AHMET KATİESİ - ÇİÇEK KAHRAMAN - MERYEM YAVUZ
MURAT EMİR EREN - TALİP ERTÜRK - CEM ÖZTÜRKÇİ - ÇİÇEK KAHRAMAN - HALİ PİNAR - ZÜMRÜT BURUL - MURAT EMİR EREN - TALİP ERTÜRK - ÖMER ÖST - ERHAN KILIC
MURAT EMİR EREN - TALİP ERTÜRK

tiglon

DOLBY
DIGITAL

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://irantey.org>

İSTANBUL

FONO FILM

AŞK DERSİ

ERGENLİKTE ETRAFIMIZDAKİ HER YENİLİĞE, ÖZELLİKLE DE YETİŞKİNLERİN dünyasında olup bitenlere bilincimizi sonuna kadar açarız, hele ki bu olup

bitenler bir de kapı eşiğimizin dışında, ailemizin sıkıcılığından uzaklarda vuku buluyorsa ve kendimizi o rüzgara keyfe keder biçimde bırakmak mümkünse... Değmeyin keyfimize!

"Aşk Dersi" bir büyüme öyküsü. Hani kahramanımızın büyüdüğü 'o belirli dönemin'... "Stand By Me"den "The Last Picture Show"a, "Almost Famous"tan "Ferris Bueller's Day Off"a sinema tarihinde envai tonda ve türde pek çok kez, üstelik çok iyi anlatılmış muadillerine kıyasla farklar barındırıyor elbet! Uzun bir süre izleyeni tetikte götüren sürenün belli bir noktadan sonra yavan yerlere sürüklenmesi, öykünün kaynak alındığı Lynn Barber'ın anılarından mı, yoksa bu anıları senaryolaştıran Nick Hornby'nin öykünün ucunu kaçırmamasından mı kaynaklanıyor, kestirmek zor. İşin doğrusu, hangisi olursa olsun, finalde "Haydi kızlar okula!" temalı bir reklam filmine dönüşecek kadar naifleşmesini, ritmini, ruhunu ve gizemini yitirmesini anlamak da, affetmek de daha güç.

Jenny'nin (Carey Mulligan) ergenlikteki o 'aydınlanma dönemi'nde başından geçentlere tanık oluyoruz. 1960'lar Londra'sında kentin güneybatısındaki sakın banliyö semti Twickenham'dayız. Jenny babası Jack'in (Alfred Molina) 'tatlı sert' reisliği altında parlak bir eğitimden geçmekte, okulun çalışkan ve zeki öğrencilerinden biri olarak gözüne kestirdiği Oxford'a doğru emin adımlarla ilerlemektedir. Ne olursa, yağmurlu bir günde onu arabasına alan David'le (Peter Sarsgaard) tanıştığında olur. Kırmızı Başlıklı Kız'daki kurt misali girişken, cevval ve kurnaz bu adamın, gözüne kestirdiği Jenny'nin kalbini çalması zor olmaz. Üstelik, sadece Jenny'nin değil, kızın anne babasınınkini de çalar! David'le arasındaki çekim giderek mahrem sınırlara doğru ilerleyen Jenny, keşfettiği yeni hayatı uğruna evlenip okulunu dahi bırakacak duruma gelir.

Bizi yönetmen Lone Scherfig'le tanıştıran "Yeni Başlayanlar İçin İtalyanca" ve "Wilbur Ölmek İstiyor"un yanına "Aşk Dersi"ni de ilâştırince şu çıkıyor: Lone Scherfig'in kahramanları mevcut hayatlarından hiç mi hiç memnun değiller; memnun olmadıkları gibi, bu hayatı terketmek için uçlara savrulmaya da hazırlar. "Aşk Dersi"nin Jenny'si David'in rüzgarına kapılıp onunla evlenmek istediğini açıkladığında, o sanki 'gönülsüzce muhafazakar' babanın aldığı hal, yaşadığı dönüşüm görmelere seza.

Öykünün evlilik sath-ı mailine girdiği andan itibaren izleyicisine gerçekten de adına yaraşır biçimde ders üstüne ders vermeye kalkması, dramatik çatışmaları en hafif deyişle sığ sulara çekmesi ve diyalogları anlamsız bir tatsızlığa terketmesi çözülecek gibi değil. Hele David'in yalanının ortaya çıkmasıyla birlikte Jenny'nin anne babasına "Hadi ben yeniyetme aklımla kendimi kaptırıp gitmişim, o an beni uyarmakla görevli siz neredeydiniz?" gibisinden bir serzenişi var ki, vahameti iyi özetliyor.

Filmin Jenny'yi ve eğitimini sahiplenişindeki kararlılık öylesine gözü kara ki, Peter Sarsgaard'ın David'i bir noktadan unutuluyor ve neredeyse öyküden apar topar kapı dışarı ediliyor. Ona duyulan kini daha iyi anlamak istiyorsanız, filmin kapanışını yapan Jenny'nin iç sesine kulak vermelisiniz: "Artık oğlanlarla çıkıyorum ve çıktığım oğlanlardan biri bana Paris'e gitmeyi önerdi. Dedim ki 'Her zaman Paris'i görmeyi istemişimdir'. Sanki daha önce hiç görmemişim gibi..."

Filmler sıklıkla, üstelik çoğu zaman olur olmaz biçimde, 'cinsiyetçi', 'ayrımcı' veya 'seksist' gibi sıfatlarla bir kalemde silinip atılır. Bunu 'tersine' yapıyor diye bu film bundan muaf tutulabilir mi?

Oscar'ı ona yar etmeyecek bile olsalar, Mulligan, karakterinin keşfe açık yapısını duru güzelliğiyle enfes örtüstürüyor.

Bir filmin finalinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlıyoruz. Hornby'nin senaryosu öyküyü zayıf bağlıyor.

ORJİNAL ADI An Education
YÖNETMEN Lone Scherfig
OYUNCULAR Carey Mulligan, Peter Sarsgaard, Olivia Williams, Alfred Molina
YAPIM 2009 İngiltere-Fransa
SÜRE 95 dk.

"Yeni Başlayanlar İçin Aşk" adıyla da anabileceğimiz film, mesajıyla durumu kurtaracak gibi değil.

KAN ARZUSU

ORİJİNAL ADI Bakjwi

YÖNETMEN Chan-wook Park

OYUNCULAR Kang-ho Song, Ok-bin Kim, Hae-sook Kim, Ha-kyun Shin, Dal-su Oh

YAPIM 2009 Güney Kore

SÜRE 133 dk.

Yönetmen bitirmesi
gereken yerde
bitirebilse, vampir
mitosunu yenileyen bir
başyapıt izleyecekmişiz.

KAN ARZUSU", "ALACAKARANLIK"IN ANTİDÖTÜ GİBİ. VAMPİRİZMİ EGZOTİK VE romantik bir araç gibi kullanmıyor. Hikayesini hazmı zor insanlık durumları üzerine bina ediyor. Ölüp vampir olarak dirilen Katolik bir rahip söz konusu. Bu adam ciddi ciddi çok iyi kalpli, diğerkam bir adam. İsa okuması mümkün hemen. Fakat rahip, vampir olduktan sonra fiziksel ihtiyaçlarına ket vuramadığı için (kan arzusu, artan libido, adam öldürme) inançla ihtiyaç arasında rendelenmeye başlıyor.

Film, bir noktaya kadar vampirizme bakışıyla "Karanlık Bastığında" (Near Dark) ya da tuhaf romantizmiyle "Her Gün Başka Bir Bela" (Trouble Every Day) gibi bir şeye dönüşecek sanıyorsunuz. Fakat ikinci yarıda işler ters gitmeye başlıyor. Film, bütün vaatlerinin zıddına düşüyor. 133 dakikalık süresiyle (bir de 145 dakikalık 'yönetmenin kurgusu' versiyonu varmış!) zaten bir vampir filminden beklenen ortalama süreyi aşan "Kan Arzusu", son 40 dakikada aksadıkça aksıyor.

Chan-wook Park, ki günümüzde film

temposunu en iyi bilen yönetmenlerden biri, sündürdükçe sündürüyor filmi. Sadece ilk filmi çeken taze yönetmenlerde görülen bir hataya imza atıyor: Film bir türlü sonlandıramıyor. Tam üç final izliyoruz. Ha bitti ha bitecek derken bir türlü katarsise varamıyor. Filmin gerçek anlamda bittiği, öykünün bir kreşendoyla sona erdiği sahne, rahip Sang-hyeon'un sevgilisi Tae-ju'yu öldürdüğü sahne. Buradan sonraki yaklaşık yarım saatlik bölüm, 'bitse de gitsek' duygusuyla sıkıcı tekrarlara giriyor. Nereden baksanız uzatma dakikaları bunlar. İnşa edilen 'iyi film' duygusu artık yok olmaya başlıyor. Zira seyirci, filmleri başarıyla değil sonlarıyla hatırlar. Chan-wook Park'ın tepede başlayıp aşağı doğru inen ritmi "Kan Arzusu"nu vasatın üzerine çıkarsa bile iyi film kriterlerinin dışına itiyor. [2]

Duyguları manipüle etmek için müziği kullanmakta Chan-wook Park'tan iyisi yok.

Tae-ju'nun ailesindeki yan karakter enfasyonu öyküyü darmadağın ediyor.

siyad.org

40 yılın filmleri ve yazılan tek bir kitapta.

 SIYAD
SİNEMA YAZARLARI DERNEĞİ
TÜRKİYE FİLM GÖRÜŞMEKÇİLERİ DERNEĞİ

PERCY JACKSON & OLIMPOSLULAR: ŞİMŞEK HIRSIZI

ORİJİNAL ADI Percy Jackson & The Olympians: The Lightning Thief

YÖNETMEN Chris Columbus

OYUNCULAR Logan Lerman, Brandon T. Jackson, Alexandra Daddario, Sean Bean, Pierce Brosnan, Steve Coogan

YAPIM 2010 ABD-Kanada

SÜRE 118 dk.

Tanrıların yarı-tanrı çocuklarının fantastik malzemesi olduğu filmi türün içinde önemli bir yere koyamadık!

FANTASTİK EDEBİYATIN YENİ SERİLERİ İÇİNDE KENDİNE YER BULMA SAVAŞI VEREN, Türkçeye de kazandırılan Rick Riordan imzalı beş kitaplık "Percy Jackson Ve Olimposlular" serisi, 'Antik Yunan tanrılarının yarı-tanrı çocukları' gibi ilginç çıkış noktasıyla fikir olarak çekici bir havaya sahip. Kitapları okumadık ama serinin beyazperdeyle ilk buluşması "Şimşek Hırsızı"yla bu düşüncemiz biraz 'çarpıldı'.

Zeus'un 'şimşek'inin çalınmasıyla başlayan hikaye, Poseidon'un 'yarı-tanrı' oğlu Percy Jackson'ın suçlanması ve onun bu durumu düzeltme çabalarıyla süregidiyor. Yarı-tanrı çocukların eğitim gördüğü bir okula giren, oradan da kendini aklamak için iki arkadaşıyla yollara düşen kahramanımız, türlü badireden sonra tanrıların katına çıkmayı da başarıyor nihayetinde... Böylesi bir hikaye, kısaca anlatıldığında çekici gelebilir ama iki saatlik bir filme yayıldığında pek seyir zevki verdiği söylenemez, ya da en azından bu şekilde karşımıza getirildiğinde...

Öncelikle baş karakterin sebep-sonuç ilişkisine götürecek sağlam bir motivasyonu varmış gibi görünmüyor; kendisinden bağımsız süregiden bir 'hikaye'ye bulaştırılıyor ve bu kafa karışıklılığıyla filmin yarısı geçiyor zaten. Sonrasında 'çabuk' bir eğitimle 'yenilmez' hale gelmesiyse pek yenir yutulur gibi değil! Ama ilginçtir, işin eğlenceli yanı bundan sonra başlıyor. Percy'nin koşturarak, hoplayıp zıplayarak, biraz da dövüşerek 'gerçek şimşek hırsızı'nı bulma çabaları, filmi izlenebilir kıvama taşıyor.

"Harry Potter" serisiyle "Kahramanlar Okulu" (Sky High) karışımı bir havası olan "Şimşek Hırsızı", fantastik gelenek içinde sıçrama tahtası olabilecek bir film değil. Gençlerin (aslında çocukların) ilgisini çekebilecek özelliklere sahip mi, o da tartışılır doğrusu! [\[2\]](#)

Olimpos'ta tanrıları gördüğümüz sahne, filmin o ana kadarki yavanlığını bir nebze olsun unutturuyor.

Filme 'güzellik' katsın diye konduğu apaçık ortada olan Alexandra Daddario, oyuncu kadrosunun en zayıf halkası.

"SİNEMACILIK VE FİLMCİLİK YARARINA BAĞIMSIZ İLETİŞİM PLATFORMU"

sadibey.com

ARTHUR: MALTAZAR'IN İNTİKAMI

ORİJİNAL ADI Arthur Et La Vengeance De Maltazard

YÖNETMEN Luc Besson

OYUNCULAR Freddie Highmore, Mia Farrow, Logan Miller

YAPIM 2009 Fransa

SÜRE 93 dk.

İlk film de sorunluymuş ama bu ikinci filmde Besson her şeyi eline yüzüne buluşturmuş.

ASLINDA "DERİNLİK SARHOŞLUĞU" DIŞINDAKİ LUC BESSON SENARYOLARININ 'derinlik' konusunda hep sorunları vardı. Özellikle yönetmenliği bıraktıktan sonra yapımcısı olduğu filmlerin senaryolarına imza atmaya başladı. Ama ne senaryolar... Gişede para kazandıran ama sabun köpüğünün de köpüğü senaryolarla Besson kendini yedi bitirdi. "The Messenger" dan sonra 6 yıl ara verip "Angel-A"yı çıkardı ve sonunda yazarlığını konuşturup çağdaş çocuk edebiyatının en 'siğ' çocuk serisine imza attı. Sonra bir de bunları teker teker filme çekmeye başladı. 'Ben yaptım oldu' mantığı o kadar barizdi ki mesela serisinin açılışını yaptığı "Arthur Ve Minimoylar"ın 'tagline'ı şuydu: "Unutmayın bir zamanlar siz de çocuktunuz!" Hadi ya!

Büyükannesinin bahçesinde küçük yaratıklarla dolu bir dünya keşfeden Arthur adlı çocuğun kendisini küçültürerek o evrenin meselelerini çözmeye çalışması üzerine konumlanmış, en basitinden çevreci mesajlar veren bu masalın ilk filmi tüm çocuk filmi klişelerine rağmen

dublajdaki ünlü sesleriyle (Madonna, David Bowie, Robert De Niro, Harvey Keitel vs.) ve sempatik çizgi karakterleriyle durumu idare ediyordu.

Serinin bu ikinci filminde ise bir çocuk filminde yapılmaması gereken ilk ve en büyük hatayı yapıyor Besson. Ticaret uğruna uzun bir süre gereksiz senarist hamleleriyle top çeviriyor ve final üçüncü filme saklıyor. Çocuklar sonlanmayan bir film seyrediyorlar haliyle. Üstelik bir de kötü adamın kazandığını gösteren bir finalle bitiyor film. Bunun dışında uzun bir süre Arthur'un 'sebepsizce asabi' babasının saçmalaklarıyla ve Arthur'un küçülmeye çalışmasıyla geçiyor. Arthur'un Minimoy'lara olan ikinci ziyareti ise pek bir boş. Çünkü Besson orada da oyaladıkça oyalıyor. Ayrıca Arthur'un Minimoy evrenine geçişi o kadar korkunç ve acı verici görünüyor ki çocuklar çılgık çılgına kalabilirler.

Orijinal seslerde Black Eyed Peas (Fergie ve Will i Am) ve Lou Reed gibi müzisyenler var ama Türkçe dublajda da Cem Yılmaz var...

Yarısından fazlası 'live action' olan filmin en başarısız sahneleri de bunlar. Besson için çok ciddi geri adımlar...

KURT ADAM

KAN ARZUSU

AŞK DERSİ

ARTHUR: MALTAZAR'IN İNTİKAMI

	CEM ALTINSARAY	BİLGEHAN ARAS	TUNCA ARSLAN	KEMAL EKİN AYSEL	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	BURÇİN S. YALÇIN
ARTHUR: MALTAZAR'IN İNTİKAMI					★★	★	
AŞK DERSİ				★★★★		★★★★	★★
KAN ARZUSU				★★	★★★★★	★★★★	
KURT ADAM					★★★★	★★★★	★★
PERCY JACKSON & OLİMPUSLULAR: ŞİMŞEK HIRSIZI						★★	
ADA: ZOMBİLERİN DÜĞÜNÜ		★★★	★★★★		★★	★★	★★★★
AKLI HAVADA			★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★★	★★★★
AVATAR		★★★★★	★★★★	☆☆☆☆☆	★★★★	★★★★★	☆☆☆☆☆
BULANIK SULAR					★★★★	★★★★★	
EJDER KAPANI		★★★	★		★★	★★	★★★★
HERKESİN KEYFİ YERİNDE					★★★★	★★★★	
İLİŞKİ DURUMU: KARMAŞIK				★★★★	★★	★★	
İNTİKAM PEŞİNDE						★★★★	★★★★
KIRIK KUCAKLAŞMALAR		★★★	★★	★★★★★		★★★★	★★★★
KUTSAL DAMACANA 2: İTMEN			★				
PARANORMAL ACTIVITY		★★		★★	★		★★★★
PRENSES VE KURBAĞA		★★★		★★★★		★★★★	
RECEP İVEDİK 3					★	★	★★
ROMANTİK KOMEDİ					★★		
SEVGİLİLER GÜNÜ					★★	★★	★★★★
SHERLOCK HOLMES		★★★		★★★★	★★★★	★★★★	
TANRININ KİTABI			★★		★★★★	★★	★★★★★
AŞKIN (500) GÜNÜ		★★★★★	★★	★★★★	★★★★★	★★★★	★★★★★
İYİ İNSAN				★★			
SAVAŞ VE BARIŞ			★★★★★				

LAUREL-HARDY'NİN İZİNDE

45. ölüm yıldönümünde Stan Laurel'i ve sevimli ortağı Oliver Hardy'yi analım, bu vesileyle de Osvaldo Soriano'nun romanı "Hollywood Paranoyası"nı okuyalım. Efsane ikiliyi bir de bu şekilde anmanın keyfiniye doyarsa yaşayalım...

SIKÇA KARIŞTIRILDIĞI İÇİN HEMEN BAŞTAN BELİRTEYİM; SİSKA OLAN LAUREL, ŞİŞMAN OLAN HARDY'DİR! SİNEMA TARİHİNİN unutulmaz ikilisi, 'zıt arkadaşlar' Stan Laurel ile Oliver Hardy'yi bilmeyen, hatırlamayan, bunun da ötesinde sevmeyen yoktur sanırım. Günlük yaşam içindeki son derece basit durumları, inanılmaz bir saflık ve tatlı budalalıkla olağanüstü bir karmaşaya dönüştürme becerisi gösterebilen ikili, sessiz sinema döneminden başlayarak beyazperdeye alabildiğine neşeli bir damga vurmuş, milyonlarca insanı kahkahaya boğmuş ve klasik deyimle ölümsüzleşmiştir.

23 Şubat, Stan Laurel'in 45. ölüm yıldönümüne denk geliyor. 1890'da İngiltere'de doğan, 1965'te ABD'de dünyamızdan göçüp giden ünlü oyuncu, kendisinden iki yaş küçük ortağı Oliver Hardy'nin 1957'de ölümünden sonra sessizliğe gömülmüş, daha doğrusu yaşama küstürülmüştü.

Sevgili dostumuz 'Lorel'i, ölüm yıldönümünde, bu sessizlik ve küstürülmüşlüğü izini süren, Stan'ın hüznünden dem vuran bir kitaptan söz ederek anmak istiyorum.

Arjantinli yazar Osvaldo Soriano'nun 1974'te yayımlanan, dilimize tam 30 yıl sonra "Hollywood Paranoyası" adıyla çevrilen (Agora Kitaplığı, Çev: Pınar Savaş, 2004) "Triste, Solitario Y Final" adlı romanı, Eduardo Galeano'nun önsözüyle sunulmuş okurlara. Galeano, 1997'de hayli erken, 54 yaşında yaşama veda eden yazar hakkında şöyle diyor: "Doğduğundan beri anti-kahramanların hikayelerini dinlemeye bayılır Soriano. Kendisi de en az bir anti-kahraman kadar felaketle karşılaşır. Sonra da bu felaketleri canlı ve doğrudan dinleme şansı bulan bizleri gülmekten kırıp geçirir."

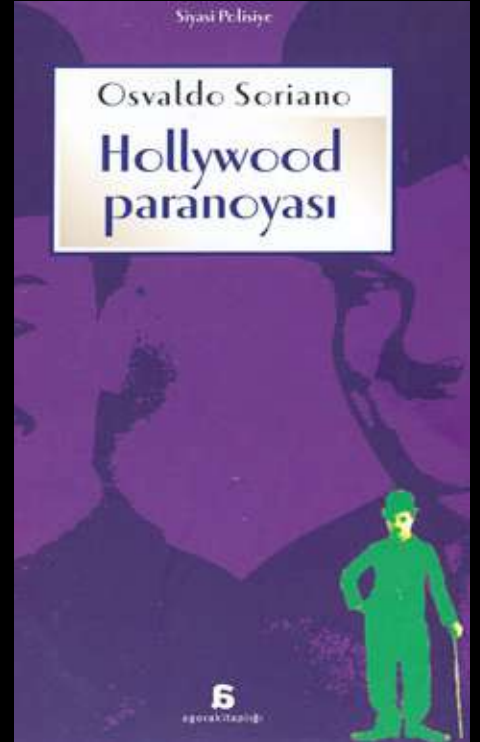
Doğrusu gülmekten kırıp geçirmese bile oldukça sevimli, kimi sayfalarında okuru gerçekten kıkırdatan, küçük ve hoş bir kitap

"Hollywood Paranoyası". Üstelik yazar Soriano'nun kendisi de romanın baş kahramanlarından biri...

Pasaklı ve metelsiz dedektif Philip Marlowe, günün birinde hiç ummadığı bir iş alır. Ünlü komedyen Stan Laurel, rol arkadaşının ölümünden sonra Hollywood'dan neden kendisine hiç teklif yapılmadığını araştırmasını ister Marlowe'dan. Dönem, bizim 'Ergenekon paranoyası'na çok benzeyen, ABD'de anti-komünist histerinin doruğa çıktığı, ihbarların, tutuklamaların, kara listelerin, işsiz bırakmaların gırla gittiği, McCarthy komisyonlarının harıl harıl çalıştığı 'cadı avı' dönemi ya da o yılların onurlu sanatçılarından Lillian Hellman'ın deyimiyle söyleyecek olursam 'Şarlatanlar Dönemi'dir. Marlowe, araştırmalarına başlar ve ne tesadüf, Oliver Hardy'nin mezarını ziyaret ettiği bir gün, Laurel-Hardy hakkında bir kitap yazmak için ta Arjantin'den kalkıp gelmiş bir yazarla, tıpkı kendisi gibi cebi delik Osvaldo Soriano'yla tanışır. İkili (dedektif ve yazar ikilisi), bazı gerçeklerin izini sürerken tıpkı Laurel-Hardy gibi ortalığı ayağa kaldırır, büyük bir karmaşaya neden olurlar. Kahramanlarımız, Hollywood'un altını üstüne getirecek, örneğin bir Oscar törenini, hem de Chaplin'e ödül verilecek geceyi darmadağın edecek, başlarını polisle ve mafyayla derde sokacaklardır...

Onca şeyin ardından, romanın son sayfasında Marlowe, "Söylesene Soriano, neden Şişko'yla Siska'ya bulaştın ki?" diye sorar. Aldığı karşılık, "Onları çok seviyorum" şeklindedir.

Soriano'nun (hem romanda hem de gerçekte) Laurel-Hardy'yi çok sevdiği apaçık... Ama sevmedikleri de var tabii ki. Örneğin romanda ele alış biçimine bakılırsa Charlie Chaplin'den hoşlandığı pek söylenemez. Marlowe'la birlikte, eşekten düşmüş karpuzla çeviriyor Chaplin'i. John Wayne'den ise tam anlamıyla nefret ediyor.

Başlarda 'kovboy'dan sıkı bir dayak yedikten sonra çenesine kaç yumruk sallandığını sayamadım!

Jerry Lewis, Liz Taylor, Jane Fonda, Mickey Rooney, Julie Christie, James Stewart, Mia Farrow, Charles Bronson da 'figüran' olarak yer alıyorlar bu uçuk kaçık romanda...

Hollywood'un alabildiğine tiye alındığı, çok önemli değilse de 'sinema kültürü'nü geliştirmek adına okumanın farz olduğu; Stan Laurel, Oliver Hardy ile hem senaryoları hem de kitaplarıyla sekiz filme imza atan Osvaldo Soriano'ya saygı duruşunda bulunmak için çok iyi fırsat sayılabilecek bir roman "Hollywood Paranoyası". Bir yerlerde rastlarsanız, kaçırmayın derim.

Haftaya görüşmek üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

BİR GEÇİRİRİM, HAYAT BOYU GÜLERSİNİZ!

İtiraf her bünyeye iyi gelir. Recep İvedik de yıllar süren sessizliğini Arka Pencere için bozdu. Meğer o kendine gülünmesinden hiç hoşlanmıyormuş!

RECEP İVEDİK'E KEH KEH GÜLÜYORUZ AMA ONU NE KADAR TANIYORUZ! KİMDİR NEDİR, NE İÇER NE YER BİLEN VAR MI?

Herkese onun hakkında konuşuyor, Recep'i anlamaya ve anlamlandırmaya çalışıyor ama ona söz hakkı tanıyan yok. Recep de 'ivedilikle' bu süreçte sessiz kalmayı tercih ediyor. Arka Pencere, bu böyle gitmez dedi. Üç macerasının içine girip Recep'in kim olduğunu araştırdı. Yetmedi, "Buyur Recep efendi, anlat kendini" dedi. O da bu davete sessiz kalamadı ve anlattı kendini. Meğer

Recep'te ne inciler varmış. Kafadan 'hayvan' olduğunu kabul ediyor. Kadınlarla arasının iyi olmadığını da söylüyor. En sevdiği yönetmen Nuri Bilge Ceylan. Arkadaşı da yok. Ailesi Kars'tan göç etmiş.

Karşılız...

Bizim ailenin çoğu Uzakdoğu'dan gelme. Karşılız biz...

Ben bir hayvanım...

Evcil hayvan aranıyor. Benden olur lan... Hayvanım ama evcil değilim.

Beni anlamak için benim gibi olmak gerek...

Beni anlamak için ben olmak lazım arkadaş. Şu ayı bedenimde, şu hayvansı bedenimde hapsolmuş, sıkışmış kalmış incecik bir ruh gibiyim.

Kompleksliyim arkadaş...

Ben anama babama kızıyorum. Madem genetik yapınız bozuk arkadaş, xy kromozomun bozuk o zaman neden beni dünyaya getiriyorsun, derdin, çilenin, kederin, içine atıyorsun bu bedenle. Ben mecbur muyum senin kromozomunun pisliğini temizlemeye ömür boyu? Benim anamın bıyığı vardı ya! Arkadaşlarımı topladık babamla hayvanat bahçesine gittik. Bütün arkadaşlarım babamla fotoğraf çektirdi, orangutan diye. Oradaki görevli babama muz verdi ya!

Nuri Bilge Ceylan severim...

Nuri Bilge Ceylan, çok severim. Önceki filmi var ya "Uzak", onu izledim. Adam yürümeye başladı, yürümesinde bıraktım gittim, elektriği suyu yatırdım, her şeyi temizledim geldim adam hâlâ yürüyor. O kadar güzel bir film...

Hayat tarzım bambaşka...

Bu ne saçma hayat, bu ne dingil hayat ya, bu ne manyak yaşam tarzı, bu ne bohem ya. Acilen kendine gel, bu zamanda böyle yaşam olmaz.

Yaşamam mucize...

Benim bu zamana kadar yaşamış olmam mucize arkadaş.

Duygusal değilim...

Yok, duygusal falan takılmıyorum. Hiç benim alakam yok duygusallıkla. Erkek adam ağlar mı? En son iki yaşında ağladım, o da anam memeden kesti diye...

Kadınlar beni anlamaz...

Alayı fason bunların, alayı yalan dolan. Beni hiç sevmiyorlar. Benle anlaşılan bir kadına rastlamadım.

Kesinlikle çalışmam...

Benim DNA'mda çalışmak yok arkadaş!

Ben de erkeğim...

Her erkek belli bir zaman sığınacak bir liman ister, aynı zamanda fırtınalı bir deniz de ister...

Gülmeyin bana!

Ne gülüyorsunuz laaan. Bi geçirecem sana, hayat boyu güleceksin.

Lakabım Ayıboğan...

Dedemin de benim de lakabım Ayıboğan. Beni kabul eden böyle kabul etsin arkadaş. Hobilerim arasında at yarışı var. Yakın dövüş, adama dalarım, iyi dalarım...

Kodamanları severim...

Güzel Türkiye'mizin İstanbul'unda bu kadar fazla kodaman olduğunu, ensesi kalın olduğunu görmek beni sevindirdi. Adam olun laan!

Üç ayda bir yıkanırım...

Sıkıntıdan öleceğim artık. Allan seni inandırсын, gerçekten depresyondayım. Ya ben üç ayda bir benedini, dört ayda bir saçını yıkayan bir adamım. Artık kokma başladı. Yemin ediyorum 15 gündür büyük abdestime çıkamıyorum. Ama kendi isteğimle.

İtirazım var!

Benim buna itirazım var! Bu düzen böyle gitmez arkadaş! Böyle saçmalık olur mu ya! Dünyanın her yerinde soruyu halk sorar, cevabı hocalar verir.

Cin Ali favorim...

Okumayı severim. Mesela dünya klasiklerinden Cin Ali'yi...

Arkadaşlarım geri zekalı...

Birkaç tane arkadaşım var ama onlar da geri zekalı. Aralarından bir tek ben çıktım adam olarak. Düşün seviyeyi!

Onları sırtımda taşımaktan yoruldum...

Arkadaşlar benden düşük seviyede. Yani onları sırtımda taşımaktan yoruldum.

Arayanım soranım yok!

35 senedir doğum günü kutlamadım. Hiç arayıp soranım olmadı. Bir kere Salih Abi arar. O da çaldırıp kapatıyor... 📞

ZİRVEDEN SIFIRA: LUC BESSON

Bu hafta gösterime giren "Arthur: Maltazar'ın İntikamı" ile bir zamanların hit yönetmeni Besson, çocuk animasyon serisini sürdürüyor. 80'lerde ve 90'larda koyu bir hayran kitlesi edinmişken nasıl oldu da son 10 yılda çaptan düştü? Arka Pencere, bu sorunun cevabını arıyor.

KAAN ERTEM'İN LEMAN'DA ÇİZDİĞİ BİR KARAKTER VARDI: KENDİ KENDİNİ YİYEN ADAM. MEMLEKET MESELELERİYLE, günlük hayatta olan bitenlerle kafayı bozardı. Fakat asla patlayıp bağırmaazdı. İçinden söylenip dururdu, sinirden terleyerek. Bu yüzden kendi kendini yiyordu. Luc Besson, aynen böyle bir adam. Fakat onun kendi kendini yiyişi, bir meselesi olmasından değil. Tam aksine meselelerini yitirmesinden. Kasten yanlış kararlar verip kariyerini zirveden sifıra indirmesinden. Ters bir şöhrat öyküsü söz konusu yanı. Kısıtlı yeteneğini daha iyi kullanabilse, hâlâ kimi çevrelerde, aynen 90'lardaki gibi hayranları olabildi. Bugün artık ciddiye alınmayan bir yönetmen haline gelmesi, kendisiyle benzer kaderleri yaşayan birbirinden alakasız iki yönetmene benziyor. Luc Besson da aynı Sinan Çetin ya da Oliver Stone gibi, ilk filmlerinde zirveyi görmüş, oradan sonra artistik kariyeri baş aşağı gitmiş bir sanatçı.

Oysa Besson, çok ilginç bir hayat sürmüş bir adam. 1959'da tüplü dalış hocası bir anne ile babanın evladı olarak doğuyor. Bütün çocukluğu, Club Med tatil köylerinde İtalya'dan Yunanistan'a gezmekle ve anne babadan etkilenip dalışa gönül vermekle geçiyor. Akdeniz'de geçen bu çocukluk günlerinin, başyapıtı olan "Derinlik Sarhoşluğu"na (Le Grand Bleu) ilham verdiğini tahmin etmek zor değil.

Besson, sinemaya ilk başladığı yıllarda

farkında olmadan bir stil akımının içinde yer aldı. Politik temeli olmayan ve tamamen şık görseleliğe dayalı bir sinema akımıydı bu. Adı koyulmayan fakat 80'ler boyunca Fransız sinemasına hakim olan bu 'yeni dalga', François Mitterand yıllarıyla marjinalleşmiş, toplum dışında yaşayan gençlerin hikayelerini odağına alıyordu. Luc Besson ile birlikte Jean-Jacques Beineix ve Leos Carax'ın başını çektiği akım "Diva", Betty Blue" (37.2 Le Matin), "Kötü Kan" (Mauvais Sang), "Köprüüstü Aşıkları" (Les Amants Du Pont-Neuf) gibi başarılı filmler üretti. Tabii bir de Besson'un "Sevginin Gücü"ne (Léon) gelene kadar kadar olan Fransız dönemi var. "Yeraltı" ve "Nikita" bu akımın en önemli örnekleri olarak anılabilirler...

Özellikle "Yeraltı", bu isimsiz ve sahipsiz akımın detaylarını şekillendiriyordu. Bir grup genç örümcek ağı gibi yapıyla gizlenmeye, yaşamaya fazla fazla olanak tanıyan Paris metrosunun mesken edinir. Öyle ki güvenlik görevlileri yahut polis bile onların metroda sürdürdükleri yaşamı güvenlik kameralarıyla takip edemez hale gelir. Metroda bir mikro kozmos oluşmuştur adeta. Aile yoktur artık. Gençlerin birbirleriyle kurdukları minik takımlar, çeteler vardır. Polise ve her tür otorite odağına alaycı bir bakış atılır. Metro, yerin altında oluşuyla giderek alternatif bir yer altı cemiyetinin sembolüne dönüşür bu filmde. Müzisyenler, hırsızlar, âşıklar, metroda yaşar. Hatta bazı karakterler o

derece ileri gider ki, metronun gizli dehlizlerinde kendilerine bir ev bile yaratırlar. Kimsenin ruhu duymadan orada yatıp kalkarlar. İçinde beyaz eşyasından koltuk takımına, mutfakından banyosuna kadar her şey bulunan bir komün evi gibi tasvir eder Luc Besson metroyu. Filmde Fred (Christophe Lambert) karanlık bir adamın önemli evraklarını çalar. Belgeler iyi para edecektir fakat Fred kendini güvenceye almak ve kendisini arayan tehlikeli adamlardan kaçmak için metroya saklanır. Bu arada, adamın genç karısı Helena (Isabelle Adjani) ile de bir romans yaşamaya başlarlar. Filmin sonu aynen kendilerinden önceki 'yeni dalga'nın başyapıtı "Serseri Aşıklar"ın (À Bout De Souffle) sonunu andırır. Fred vurulur, Helena başında dikilir. Adam öldü mü, yaşıyor mu, bu soru seyirciye bırakılır.

Besson, bu apolitik hareketin pivot figürü olarak, ekolün çerçevesini de belirler bu "Yeraltı"nda. Sıra dışı saç modelleri ve kıyafetler giyen genç insanlar birbirleriyle 'cool' cümleler kullanarak konuşurlar. Fazla diyalog yoktur öyle. Hollywood aksiyonlarına özenen kovalamacalara, çatışmalara yer verilir. Geceler hep mavi rengin ağırlıkta olduğu bir skalayla resmedilir. Yağmurdan ıslanmış asfalttan gece mavisini ısıltı yayılır, reklam panolarının ışıkları yanıp söner. Gösteriş, anlatıdan önce gelir. Stil de içeriği gölgeler bu filmlerde.

"Nikita"da Besson'un bu yaklaşımı

ESRAR PERDESİ

(TORN CURTAIN, 1966)

"Sevginin Gücü"nde, Jean Reno'yu yönetirken...

Luc Besson, "5. Güç"ün setinde Bruce Willis'e nasıl ateş edileceğini öğretiyor.

"Jeanne d'Arc"ın kalabalık savaş sahnelerinden birinde figüranlara oyun veriyor.

zirvesini bulur. Hollywood aksiyonlarına özenen yönetmen, "Yeraltı" ile başladığı işi bitirir adeta. Sıkı bir aksiyon filmi çekmeye soyunur. Bunların birlikte stil artık gemi aza almıştır. Her kare, her plan filmin 'cool'una destek vermek üzere inceliklerle tasarlanmış gibidir. Öykü de bu dış yapıyı destekleyecek bir fantastik maceradır. Güzel bir kız, bir çeteyle birlikte yaşar. Sosyopattır enikonu. Bir gün uyuşturucu bulmak amacıyla bir eczaneyi soymaya kalkarlar. Bu arada polis baskını yaşanır. Panikleyen Nikita (Anne Parillaud), bir polisi vurarak öldürür. Tutuklanır. Kimliği silinir. Sahte bir cenazeye gömülür ve kendisine verilen tek seçeneği kabul etmek zorunda bırakılır. Fransız gizli servisi adına bir suikastçı olarak yeniden doğar. Bundan sonrası bir casus filmi parodisi gibidir. Her şey karikatürize ilerler. Amande (Jeanne Moreau) Nikita'yı giydirip süsleyerek onu sofistike bir 'femme fatale'e dönüştürür. Bob (Tchéky Karyo) ona espionajın kurallarını öğretir. Eğitim süreci sonunda göreve hazırdır artık. Bitirme projesi olarak kalabalık bir lokantada bir diplomatı öldürüp kaçması ise filmin zirvesindeki sahne sayılabilir. Luc Besson burada sanatını konuşur. "Sevginin Gücü" ya da "5. Güç"te (The Fifth Element) rafine edeceği baskından kaçış sahnelerinin nasıl çekileceği üzerine bir ders verir.

NİKITA'YI KOCA BİR ESTETİK YUMAĞINA DÖNÜŞTÜRÜRKEN İÇERİKTE DE BOB İLE NİKITA ARASINA BİR "PYGMALION"

öyküsü koyar Besson. Nikita'yı eğitirken ona hallendiğini fakat avucunu yaladığını görürüz Bob'un. Bu alt öykünün Besson açısından önemli olduğunu vurgulamak lazım. Besson'un hayatına giren kadınlara baktığımızda, Pygmalion'luk davasına alt bilinç seviyesinde baş koyduğu ortaya çıkıyor. Nikita'yı çekerken tanışıp evlendiği Anne Parillaud ile başlayan seri "5. Güç"ün setinde başlayan ve evlilikle taçlanan Milla Jovovich aşkıyla devam ediyordu. Daha sonra genç yapımcısı Virginie Silla ile evlendi Besson. "Angel-A"nın çekimleri boyunca da Rie Rasmussen ile flört etti. Pygmalion sendromundan nasiplenmiş olmasına rağmen kadından anladığı su götürmüyor.

Luc Besson, zamanında kadından anladığı kadar sinemadan da anlıyordu. En azından 80'ler ve 90'larda. "Yeraltı" ile "Nikita" arasında çektiği ve opus magnum'u sayılabilecek "Derinlik Sarhoşluğu" bunun ispatı olarak görülebilir. Çocukluğunun

Anne Parillaud ve Tch ky Karyo, "Nikita" da...

deniz ve dalış aşkını şiddetli bir tutkuyla perdeye yansıttığı filminin afişi de Besson'un o dönemler içinde yer aldığı sinema akımının bir özeti sayılabilir. Mavi okyanusun ortasında bir adam elini kaldırmış, üstünden de bir yunus atlıyor. Adamın yalnızlığı ve sosyal çevrenin dışına itilmişliği, okyanus ortasında bir adaya dönüşmüşlüğü, üzerinden atlayan yunusla fantezi değeri kazanıyordu. Aynen Besson'un diğer filmlerindeki gibi, burada da asosyallik derecesinde ihtiraslı bir adamın macerasını izliyorduk. Gerçek hayatta da bir serbest dalış rekortmeni olan Jacques Mayol'un (Jean-Marc Barr) çocukluk arkadaşı ve rakibi Enzo Molinari'yle (Jean Reno) olan dostluğu ve mücadelesi hikaye ediliyordu. Yunanistan'da siyah beyaz görüntülerle başlayan film Sicilya'daki serbest dalış şampiyonasına kadar uzanıyordu. Aynen gerçek hayattaki Mayol gibi, filmdeki Mayol da intihar ediyordu en sonunda. Fakat derinlik sarhoşluğuna yenik düşerek, aile arayışını ancak yunuslarla aile olarak doyurabildiği için... 1989'un yaz aylarında Türkiye'de de gösterime giren film Besson'un ilk büyük hiti oldu. Anayurdu Fransa'da bir yıldan uzun bir süre gösterimde kalmıştı. Türkiye'de de o dönem çok sevilen bir gişe filmine dönüşmüştü. Bunda filmin öyküsünden çok görselliğinin payı büyük. "Derinlik Sarhoşluğu"nda öyle ahım şahım bir senaryo aramak yanlış olur.

Buna karşın stil ve belgeselvari bir heyecan taşıyan dalış sahneleri filmi sürüklemeyi başarıyordu.

"Derinlik Sarhoşluğu" ile ilk İngilizce filmi çekip yurtdışına açılma sinyali veren Besson, kendi dilinde çektiği "Nikita"dan sonra Hollywood'a yollandı. 1994'te en büyük hiti sayılabilecek "Sevginin Gücü"nü çekti. Türkiye'de Nisan 1995'te gösterime giren film o kadar çok sahiplenildi ki, 'kült' lakabını fanatik hayranları sayesinde fazlasıyla hak etti. Natalie Portman'ın henüz çocukken parladığı filmde, Jean Reno da adeta "Nikita"da canlandırdığı Victor karakterinin bir açılımını sergiliyordu. Temiz çalışan, ardında iz bırakmayan, kimseyle sohbet etmeyen, soğuk ve mesafeli bir kiralık katildi. Öyküsünü New York'a taşıyan Besson, "Sevginin Gücü" aracılığıyla Avrupalı yönetmenlerin Amerika'da aksiyon filmi çekmesi tandansına da start vermiş oldu. Neredeyse tüm filmlerinde oynattığı Jean Reno'yu da Hollywood'un aranan aktörlerinden biri yaptı. Buna rağmen bu filmden sonrası Besson için artık zirve yıllarının sonu anlamına geliyordu.

1 1997'DEKİ "5. GÜÇ" TAM BİR SEBZE ÇORBASI GİBİYDİ. ÇOCUKSU BİR FANTEZİLER YUMAĞI OLAN FİLMDE "YILDIZ SAVAŞLARI" NİN

(Star Wars) cins cins uzaylıları, Mısır mitolojisi, "Bıçak Sırtı"nı (Blade Runner)

andıran bir şehir tasarımı, Jean Paul Gaultier'in uçuk kıyafetleri, Fransız çizer Moebius'un gelecek tasviri ve Bruce Willis aksiyonu bir potada eriyordu. İyimserliği ve çocuksuluğuyla aynı zamanda ilk filmi "Son Savaş"ın (Le Dernier Combat) da bir antitezi gibiydi bu film. 1983'te çektiği ilk filminde siyah beyaz, herkesin suskun olduğu, sıfır diyalog barındıran bir kıyamet sonrası dünya tasvir ediyordu Besson. "5. Güç"te ise cıvı cıvı renkli bir gelecekte yaşanan, bilgisayar oyunu lineerliğinde bir macera söz konusuydu.

"Cesur Yürek" in (Braveheart) yeniden gündeme getirdiği ve furyaya dönüştürdüğü epik savaş filmleri serisine kafası karışık bir halka olarak eklenen "Jeanne d'Arc" ile 90'lar macerasını tamamladı Besson. O zamanki karısı Milla Jovovich'i başrole koyarak ilk hatasını yaptı bu filmde. Jovovich, kısıtlı oyun gücüyle hiç de ikna edici bir Jeanne olamamıştı. Çok uluslu kadronun kimyasızlığı ve savaş sahnelerinin coşturmayan sönüklüğü, filmi ortalamanın altına itti. Bu başarısızlık bir bakıma Besson'u küstüren ve 2000'ler boyunca tek film dışında suskun kalan bir yönetmen olmasına da yol açtı. 2005'teki "Angel-A" dışında o günden beri, çocuklara yönelik Arthur serisi haricinde film çekmedi yönetmen. Ya anlatacak sözü bitmişti, ya da en başta söylediğimiz gibi, kendi kendini yemişti. Frank Capra'nın "Şahane Hayat"ının (It's A Wonderful Life) sayısız serbet uyarlamalarından biri sayılabilecek, bir 'melek gelir, dertli adamı kurtarır' öyküsü olan "Angel-A", Rie Rasmussen'in ve siyah beyaz görüntülerin sıklığı dışında bir tat bırakmadan silinip gitti. O günden sonra da Arthur'larla birlikte bir animasyon yönetmeni olarak kariyerini sürdürmeye girişti Besson.

Öte yandan 2000'ler, Besson'un yönetmen olarak ölüp, ensesi kalın bir yapımcı olarak doğmasının da yıllarıydı. Sinemacılık, sadece yönetmenlikle olmuyor malum. Fransız aksiyon sineması diye bir şeyi yoktan var etti Besson tek başına. Hatta bu Avrupa odaklı macera filmleri, tüm dünyada dikkat çekip seyirci toplamaya başladı. Aradan "96 Saat" (Taken) gibi iyi örnekler çıkarsa da "Taksi" (Taxi) ya da "Taşıyıcı" (The Transporter) serileriyle senaryonun ve zekanın değil daimi bir hırgürün ön planda olduğu, panayır taşkınlığıyla seyirciyi oyalayan filmlerin yapımcısına dönüştü Luc Besson. Bu onun kendi tercihi olduğuna göre, "Kendi edip kendi buldu" diyebiliriz Besson için. Umalım ki mutludur... [7]

KÜÇÜK BEBEĞE NE OLDU?

Robert Aldrich'in psikolojik gerilim başyapıtı, kardeş kavgası üzerine muhteşem bir etüt. Yönetmen, başroldeki iki dev oyuncunun performansıya, kız kardeşler arasındaki nefret ilişkisinin kaynağına iniyor: Bütün mesele, aslında babanın sevgisini paylaşmak...

ALDRICH'İN ŞAHESERİ, ÖYKÜNÜN 50 YIL ÖNCESİNDE GEÇEN BİR PROLOGLA BAŞLIYOR. BEBEK JANE (BETTE DAVIS), BİR VODVİL yıldızı. Henüz çocuk. Babası çalışıyor, o söyleyip oynuyor. Seyirciler onu deli gibi alkışlıyor. Jane'in ablası Blanche'in (Joan Crawford) kulisten sahneye doğrultulan kıskanç bakışlarını görüyoruz. Babasının para kaynağı olan, şımartılan, el üstünde tutulan Jane'e karşın Blanche hep hor görülüyor. Babanın rolü çok önemli bu iki kardeşin karakterinin şekillenmesinde. Bu önsözün zirve anı, Jane'in şımarıkça "Dondurma istiyorum" diye tutturduğu ve çocuksu serkeşlikle "Blanche da istiyor" diye kabağı ablasının başına patlattığı an. O dondurmaların satın alındığına şahit olamıyoruz. Blanche gözleri dolu dolu, dişlerini gıcırdattığıyla kalıyor.

"Küçük Bebeğe Ne Oldu?" (What Ever Happened To Baby Jane?) harika jeneriğinden önceki bu giriş sahnesinde de özetlediği üzere, Habil ile Kabil menkıbesi kadar eski bir meseleyi masaya yatırıyor. Kardeş çekişmesinin, kardeşler arasındaki kavganın kişilerin psikolojisinde ne kadar etkin bir faktöre dönüşebildiğini resmetmeye çalışıyor. Hele hele kız kardeşler söz konusuysa... Birbirlerini az sevgi, bol nefretle karşılayan, aynı anne babadan oldular diye zoraki arkadaş kılınmaya çalışılan iki kardeşin, ta çocukluktan itibaren, ebeveyn takdirini kapmak için nasıl yarıştığını, bu yarışın olgunluk çağında dahi bitmeyecek kinlere yol açtığını anlatıyor film.

Oysa ortada ne fol ne yumurta kalmış durumda. Her iki kardeş de şöhretten çok çok uzaktalar artık. İkisi de yaşlı ve yalnız birer kadın. Bebek Jane'in şöhretini sollayan ve bir Hollywood starı olan Blanche geçirdiği kaza

yüzünden yıllardır kötürüm. Jane ise alkolik ve çirkin bir kadın. Her şey unutulup önemini yitirmişken, Jane için psikoz tetikleyici bir olay yaşanıyor: Bir televizyon kanalı, Blanche'in eski filmlerini, klasikler kuşağında yayınlamaya başlıyor. Jane'in alkole gömdüğü hınç ve öfke yeniden gün yüzüne çıkıyor. Kardeşine hem psikolojik hem fiziksel işkence etmeye başlıyor. Oysa çok haklı bir nedeni var kendince. Blanche'in aksine, babasından hep takdir görmüş, şımartılmış, prenses muamelesine maruz kalmış her kadın gibi, çok küçük yaştan itibaren sosyal çevresinin odağındaki yegane insan olacağını sanmış biri Jane. Sakat kaldıktan sonra kariyeri biten Blanche'in, ona muhtaç olmasıyla Jane yeniden odaktaki kadına dönüşmüş. Blanche'e ilginin canlanması Jane'in üzerindeki spotları söndürüyor. Hassas psikolojisi altüst oluyor.

Jane, kardeşini üst kata hapsedip yok etmeye çalışırken bir yandan kıskançlık ile kendi şovunu da diriltebileceğini zannediyor. Bir piyanistle anlaşıyor. Çocukken söylediği ağdalı şarkıları yeniden çalışmaya başlıyor. Babasından kraliçe muamelesi görmüş, özgüveni çok yüksek kadınların sergilediği semptomları sergiliyor aslında. Ne kadar yeteneksiz olduğunu hiçbir zaman kabullenmiyor. Aptallığını fark edemiyor. Sesinin ne kadar kötü olduğunu duyamıyor. Giydiği kıyafetlerin, 10 yaşındaki bir kızın giyeceği çocuk elbiseleri olduğunu bilmiyor. 60 küsur yaşında, çocukken yaptığı vodvil şovunu canlandırabileceğini sanıyor. Herkese, "Beni tanımadınız mı?" diye soruyor. Jane, kendini hâlâ Bebek Jane zannediyor.

Aldrich, bir yandan kız kardeşler arasındaki çekişmeyi öykülerken bir yandan yatalak hastalığın hem hastada hem bakıcıda

yarattığı, bıkınlıktan tiksintiye uzanan duyguyu da inceliyor. İnsanın öz annesi ya da çocuğu bile olsa, yatalaklıkta tahammül sınırları eriyor. Yatalak kişinin bakıcıyı her fırsatta ayağına çağırması, "Kim aradı, kim geldi?" gibi sorulara boğması da aralarındaki ilişkiyi geriyor. Jane ile Blanche düşman kız kardeşlik kadar, bu yatalaklık durumundan dolayı da birbirlerine nefret biliyorlar.

Jane'in tamamen kontrolden çıkışı, şok edici final sahnesiyle nihayete eriyor. Film burada mesela "İhtiyar Delikanlı"da (Oldboy) örneğini gördüğümüz bir tersyüz intikam öyküsüne dönüşüyor. İntikam alandan da, alınandan da tiksintmeye başlıyoruz artık. Kimse erdemli değil. Blanche, esas hainin kendisi olduğunu itiraf ediyor. Özdeşleşme ufkumuzu yok ediyor. Jane'i ezip öldürmek isterken arabasını duvara vurup sakat kalan Blanche, Jane'e ölümden daha ağır bir ceza verdiğini, onu hayat boyu (hem de nefret ettiği bir insana karşı) suçluluk duygusuna mahkum ettiğini söylüyor. Artık akli dengesini tamamen yitirmiş olan Jane'in yüzünde, aktrisine bir Oscar adaylığı getiren bakışı görüyoruz o an: "Yani, bunca zaman istesek arkadaş olabilir miydik?" diye soruyor ablasına.

"Sunset Bulvarı"nın (Sunset Blvd.) finalini andıran son sahnede, filmin en başa döndüğünü, çemberi kapattığını söylemek mümkün. Prologda yarım kalan hikaye nihayet tamamlanıyor. Jane, sonunda yeniden Bebek Jane'e dönüşüyor. Babanın almadığı dondurmaya almış, yeniden çocuk olmuş ve bütün ilgisi, 'sahne ışıklarını' yeniden üstünde toplamayı başarmış durumda. Kendisini izleyen seyircilerin önünde dans ederek, öldüğünü bilmediği kardeşine dondurmasını götürüyor... ❏

SAVAŞ VE BARIŞ

LEV TOLSTOY'UN, HER EDEBİYATSEVERİN GÖNLÜNÜ ÇELEN AMA UZAKTAN bakınca çoğunluk için fazlasıyla 'göz korkutan' devasa romanı "Savaş ve Barış", itiraf edeyim ki çok yıllar öncesinde bile 'Ancak emekli olduktan sonra okumaya zaman bulabilirim' dediğim kitaplardandı. Oysa önümde hesaplayamadığım bir şey, 'askerlik günlerim' vardı ve 'Beni en az üç ay idare eder' diye düşündüğüm 2100 sayfalık eseri, 1995'in yaz aylarında, Kütahya Hava Er Eğitim Tugayı'nın ağaç diplerinde, kantinlerinde ve koşuollarında, tam bir barış ortamında 36 günde bitirmeyi başardım. Sonrasında da gururla, 'Askerler ikiye ayrılır: Savaş ve Barış'ı okuyanlar ve okumayanlar' demeye başladım.

King Vidor imzalı, 1956 yapımı 208 dakikalık film, açık söylemek gerekirse Tolstoy'un metninin çok parlak olmayan bir uyarlamasıdır. Audrey Hepburn, Henry Fonda, Mel Ferrer, Vittorio Gassman gibi göz alıcı oyunculara ve üç buçuk saatlik süreye rağmen, Vidor'un 'özet' yaptığı hayli bellidir. Sovyet sinemasının harika çocuklarından Sergey Bondarçuk'un (1920-1994) yeni seyrettiğim "Savaş ve Barış"ının (1967) ise Tolstoy'a saygıda asla kusur etmeyen ama büyük edebiyatçının ağırlığı altında da ezilmeyen, ihtisamlı bir 'edebiyattan beyazperdeye' örneği, has sinemaseverlerin kayıtsız kalamayacağı gerçek bir başyapıt olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

1959'da Şolohov'dan uyarladığı "İnsanın Kaderi"yle çok parlak bir giriş yaptığı yönetmenlik yaşamının ikinci adımında "Savaş ve Barış" gibi çok zorlu bir sınavı da başarıyla veren Bondarçuk, devamını "Waterloo" (1970) ve gene Şolohov'dan "Vatanları İçin Dövüştüler" (1975), John Reed'den "Dünyayı Sarsan On Gün" (1982) gibi çok karakterli, olağanüstü dönemlere, savaşlara bakışlar atan ve adeta yeniden yaşatan uyarlamalarla getirir, bir yandan da oyunculuğu sürdürür. "Savaş ve Barış"ın öncelikli karakterlerinden Pierre Bezukhov'u da o canlandırıyor zaten.

1968'de en iyi yabancı film dalında Oscar kazanan 405 dakikalık yapıt, dev bir romanın

beyazperdeye aktarılmasında 'metne bağlılık'ın eşsiz bir örneğini oluşturuyor. Örneğin, okuduğum en iyi savaş romanlarından biri olan, İkinci Dünya Savaşı'nda bir Pasifik adasında yaşanan kapışmayı (Amerikalılar ve Japonlar) muazzam biçimde anlatan Norman Mailer imzalı "Çıplak ve Ölü"nün sinema uyarlaması (Raoul Walsh, 1958) ne denli kötüyse, "Savaş ve Barış" da o derece heyecan verici.

Bondarçuk, dört bölümlük filmde Tolstoy'un bütün ana olaylarını, karakterlerini, temalarını aynen korumuş ve sanki her sahnede büyük yazarı hissettirmek için tüm yeteneğini kullanmış. Napolyon'un, sonunu getirecek Rusya seferi sırasında olan biten her şey, bir 'nehir film' halinde akıp gidiyor ekrandan. Onbinlerce figüranın kullanıldığı panoramik savaş sahneleri ya da bir düello, aşkın soğukluğu ya da ölümün sıcaklığı, Rus sosyetesini ya da cephedeki subay ve erler, bir kurt avı ya da bir ilk dans, aynı durulukta, aynı şiirsellikte, aynı destansı üslupta anlatılıyor. Pierre Bezukhov, Prens Andrey Bolkonski, Nataşa Rostova, General Kutuzov ve diğerleri, bir kez de Bondarçuk'un eliyle ölümsüzlük kazanıyorlar.

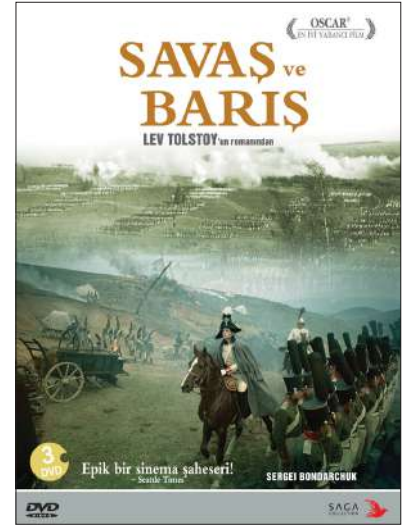
Belki yenilikçi değildir Bondarçuk, sinema dili de akademik bulunabilir ama elimizdeki paketin, klasik anlatımın en güzel yansımalarından birini oluşturan, Sovyet-Rus sinemasının en pahalı yapımını oluşturan bir 'üstün yapım' içerdiğini de aklımızdan çıkarmayalım.

İster istemez, 1972 BBC yapımı, tam tamına 754 dakikalık televizyon dizisini de (ki gerçekte en başarılı uyarlamanın bu olduğu söylenir) bulup seyretmek konusunda doğal bir kıskırtıcılık taşıyan bu görkemli film, arşivinizde mutlaka bulunsun. Ne yapın edin, romanı da okumayı ihmal etmeyin derim... Unutmayın, seyrederken de okurken de "bir oturuşta... baştan sona..." yaparsanız tadı çok daha iyi çıkacaktır.

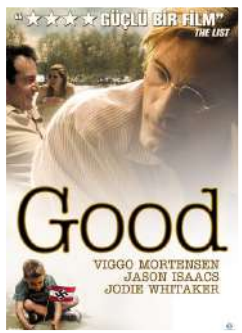
43 yıllık bir film olduğunu anlamak zor. Görüntü kalitesi gayet iyi.

Tolstoy ve Bondarçuk'u tanıtan belgesellerin eksikliği hissediliyor.

ORJİNAL ADI Voyna I Mir
YÖNETMEN Sergei Bondarchuk
OYUNCULAR Sergei Bondarchuk, Ludmilla Savelyeva, Vyacheslav Tikhonov
YAPIM/SÜRE 1967 SSCB, 405 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, Rusça (T.A.)
ŞİRKET Saga Film

405 dakikalık yapıt, dev bir romanın perdeye aktarılmasında 'metne bağlılık'ın eşsiz bir örneğini oluşturuyor.

İYİ İNSAN

ORJİNAL ADI Good
YÖNETMEN Vicente Amorim
OYUNCULAR Viggo Mortensen, Jason Isaacs, Mark Strong, Steven Mackintosh
YAPIM/SÜRE 2008 İngiltere, 96 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve 2.0 DD Türkçe
ŞİRKET Kanal D Home Video

Doğru olanı
 bilmek ama
 yapamamak üzerine
 ortalama bir film...

İYİ İNSAN, OLUR OLMAZ YERLERDE KULLANILIP ESKİTİLEN BİR KLİŞEYİ tersine çeviriyor: Kötülüğün banallığının yerine, iyiliğin banallığını sorguluyor.

Felsefeci Hannah Arendt'e göre, başta Yahudi soykırımı olmak üzere tarihte bütün kötülükler, öyle fundamentalistlerin, fanatiklerin değil, alelaide insanların işidir. Hepsisi de "Ben sadece görevimi yaptım" savunmasına sığınır, verilen emirleri uyguladıklarını iddia ederler.

Bu filmde, tersine bir soru var. İyilere, "Peki siz neden eliniz kolunuz bağlı durdunuz, neden sessiz kaldınız?" sorusu soruluyor. Costa Gavras'ın "Amen"ine yakın bir söylem. Mortensen'in oynadığı John Hadler bir edebiyat profesörü. İşini kaybetmemek için Nazi Partisi'ne katılıyor. Terfi alırken ve bölüm başkanlığına yükselirken sorun yok. Fakat yakın arkadaşı olan Yahudi psikiyatrist (bu da bir klişe ya!) kurban durumuna düşünce gönülsüz de olsa desteklediği ideolojinin sakatlığını fark ediyor. Tabii iş isten geçmiş durumda. Filmin sonunda toplama

kampını dolaşırken yüzüne takındığı gördüklerine inanamazlık ifadesi de adamın üç maymun oyununun bir parçası aslında.

Halder, filmin dramatik odağında. Öykünün yükünü tamamen omuzlarında taşıyan, filmin her karesinde yer alan bir kahraman. Ne yazık ki karakter, bu yük altında eziliyor. Viggo Mortensen'in otomatik vites takmış oyunculuğu belki buradaki sorun. Ahlaki çelişkinin yiyip bitirdiği adamı oynarken gereğinden fazla alçak bir ton tutturuyor. İçinde fırtınalar koptuğuna kani olamıyoruz. Öte yandan tabii, 'oyuncu oynamaz, yönetmen oynattırır' derler. İlk kez A sınıfı oyuncularla, hem de İngilizce film çeken Vicente Amorim'in, insan kaynakları yönlendirmesi hatası yaptığı söylenebilir. Mortensen'i maksimum verimle kullanamadığı gibi, Jason Isaacs ya da Mark Strong gibi klas oyuncularından da yeterince faydalanamıyor. [21](#)

Nazi dönemini anlatan filmler sektörün yumuşak karnı olduğundan, yine harika bir sanat yönetimi var.

Sinema, Nazileri İngiliz aksanıyla konuşturarak resmetmeye bir son versin artık.

AŞKIN (500) GÜNÜ

ORJİNAL ADI (500) Days of Summer

YÖNETMENLER Marc Webb

OYUNCULAR Joseph Gordon-Levitt,

Zoey Deschanel

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 90 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce

(T.A.)

ŞİRKET Tiglon

GEÇEN YILIN SÜRPRİZ FİLMİ OLARAK LANSE EDİLEN, PEŞİNE MİLYONLARCA hayran takan "Aşkın (500) Günü", kadın-erkek ilişkilerinin 'kanırtıcı' doğasını eğlenceli bir şekilde yansıtırken, bir yandan da romantik komedi geleneklerini tersten okuyan bir yapıyı da beraberinde getiriyor.

Güzeller güzeli Summer'a deliler gibi âşık olan Tom'u bir tür 'hedef tahtası' haline getiren hikaye, kadınların erkekler üzerindeki etkisinin sınırlarını çiziyor bir bakıma, daha doğrusu sınırsızlığını gösteriyor. 'Ruh eşi'ni bulduğuna inanan kahramanımızın, onu kaybetme riskiyle yüzleştiğinde yaşadığı 'acınasılık' gerçekten de görmeye değer. Bütün erkekler diye bir genelleme yapamamak da çoğunluğunun terk edilme aşamasında birer 'zavallı'ya dönüştüyse bir gerçek. Belki kadınlar açısından da böylesi bir durum söz konusu, ama bu filmin konusunu oluşturan 'ayrılık' olayının 'ezilen' tarafı erkek oluyor, o yüzden de bu zavallılığı erkeğe reva görüyoruz şimdilik.

Yönetmen Marc Webb'in 'gerçek aşk' kavramına olan inançsızlığı desteklercesine resmettiği bu romantik komedi, 'erkek kıza rastlar' (ve devamı gelir) klişesiyle tetiklenen türü yerle bir ediyor aslında. Bunu anlattığı hikayeye yaparken, öte yandan biçemiyle de arkasında duruyor bu fikrin. İlişkilerin 'dengeden yoksun' görüntüsünü filminin görsel yapısına da sindiren ve insan ruhunun karmaşıklığını hikaye kurgusundaki 'kaos'la işaret eden yönetmen, filmin iki kahramanını canlandıran Joseph Gordon-Levitt ve Zoey Deschanel'de de hedefi onikiden vuruyor. İki oyuncu, yapıma olduğundan fazla değer katıyor belki de.

Üzerine koparılan tantanayı hak edip etmediği konusunda kuşkularımız olsa da, bir şeyleri 'değiştirme' riskini göze aldığı için 'önemli' bir film olduğunu söyleyebiliriz "Aşkın (500) Günü" için. [\[1\]](#)

Filmin hiçbir anında 'sevimli' olma çabası yok, ki bu da yapımın notuna bir puan daha ekliyor.

DVD'de Summer karakterinin isminin altyazılarda 'Yaz' olarak çevrilmiş olması ilginç! Hayırdır!

Romantik komedi geleneğini tersten okuyup türde bir şeylerin değişebileceğini gösteriyor.

GIALLO

YÖNETMEN Dario Argento

OYUNCULAR Adrien Brody,

Emmanuelle Seigner, Elsa Pataky

YAPIM/SÜRE 2009 ABD – İtalya, 89 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 2.0 DD İngilizce
ve Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

EĞER ARGENTO'NUN SON YILLARDAKİ GİDİŞATINA BAKARAK ONUN ALTIN yıllarını çoktan geride bıraktığını düşünecek kadar bezmişseniz, onun adeta yaratıcısı kabul edilen bir türün adını taşıyan bir filmle geri dönmesi karşısında heyecanlanmanız pek mümkün değil. Argento artık o denli köhnemiş fikirlerle yola çıkıyor ki bırakın yönetmenliğini artık iyi bir sinema seyircisi olduğundan bile şüphelenebiliriz. Bugün onun "Giallo" da yaptığı hatalar, çağdaş gerilim sinemasında artık hoş görülüyor ve ancak Türk sineması gibi türde hiçbir geçmişi olmayan cılız çabalarda (mesela Mustafa Altıoklar gerilimlerinde) rastlanıyor.

Bir kere Argento'nun İtalyanca'daki eş anlamlı bir kelimeden yola çıkması yeterince acıklı bir hareket noktası. Giallo, hem polisiye (gizemli öykü) anlamına geliyor, hem de sarı. Bu polisiye öyküdeki seri katil de sarılıktan mustarip ve kimliği hastalığı sayesinde belirleniyor.

Güzel kızları deforme eden katilin yüzünün çok çirkin olduğunu anlamak için münecim olmaya

gerek yok. Argento'nun zihni gerçekten çok basit çalışıyor. Ama buna rağmen, katilin yüzü, büyük bir gizem ya da sürpriz unsuru gibi uzunca bir süre saklanıyor. Katilin çocukluğu alelade görünürken niye deforme olduğunun yanıtı, senaryodaki birçok boşluktan sadece biri. Hırıltıyla konuşan, topallayan, ağzında emzikle masturbasyon yapan bir katil betimlemesi ne grotesk ne de korkunç, sadece gülünç. İstmeden gülünç duruma düşmek Argento'nun bu filmdeki en büyük talihsizliği.

Polisler tamamen aydınlık bir mekanda el feneriyle dolaşıyorlar. Dedektif Enzo daha dün tanıştığı sıradan bir kadına önemli delillerin dosyasını gösteriyor, hatta her yere onunla beraber gidiyor vs. Argento eski günlerdeki gibi yüreğimizi sıkıştırıyor ama bu kez gerilim mizansenleriyle değil. Onu bu halde görmek inanılır gibi değil. [2]

Rambo'nun sapıtıp seri katile dönüştüğü bir hikaye olarak görüp eğlenmek mümkün.

Makul karşılamak için hiçbir seri katil filmi görmemiş olmanız lazım.

Argento eski günlerdeki gibi yüreğimizi sıkıştırıyor ama bu kez gerilimle değil!

AYIN ÇALIŞANI

ORJİNAL ADI Employee Of The Month

YÖNETMEN Mitch Rouse

YAPIM/SÜRE 2004 ABD, 97 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

AYIN ÇALIŞANI" BİR İLK FİLM. ÇOĞU İLK film gibi, yönetmen zekasını ispatlamaya girişiyor burada da. En büyük hata da bu oluyor. Eli yüzü düzgün, sade ve duru bir hikaye anlatsalar olmazmış gibi yine kurnaz oyunlar yapmaya kalkışıyor. Yönetmenin hatası, filmini birden çok şeye benzetmeye çalışması. Önce "Akli Havada"yı (Up In The Air) andıran bir ekonomik kriz/işsizlik filmi; ardından "Sonun Başlangıcı"nı (Falling Down) anımsatan, kötü giden bir günde deliren adam filmi; nihayet "Üçkağıtçılar"dan (The Sting) "Oyun Evi"ne (House Of Games) uzanan bir dolandırıcılık filmi. En son yine Matt Dillon'un oynadığı "Vahşi Şeyler"e (Wild Things) benzeyerek sonlanıyor. İçerik ve stilde oradan oraya bu kadar atlama yorucu. Yönetmenin hiperaktivitesi yüzünden ilgiyi de yitiriyor seyirci.

Son 15 dakikaya kadar, işten kovulan adamın çöküşünde dikkat çekici ve filmi enteresan kılan bir yan var oysa ki. Adamın, bizdeki "Ye Kürküm Ye" hikayesine uygun bir şekilde şık giyinerek, sahte bir CV uydurarak bankacılıkta yükselişi de aynı ilginçlikte. Fakat yönetmen, bu hoş fikirleri doğru kullanamıyor. Çok dahiyane olduğunu düşündüğü sürprizli bayat finale koşarken, hepsini harcıyor. **Kemal Ekin Aysel**

Michael Douglas'ı andıran delirme anlarında Matt Dillon gayet başarılı.

Yönetmen, donan karelerle ve hızlandırmalarla filmini bir oyuncuğa dönüştürmüş.

SHAMO

YÖNETMEN Pou-Soi Cheang

YAPIM/SÜRE 2007 Hong Kong, 105 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 1.85:1, 5.1 DD İngilizce ve 2.0 DD

Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

RYO DURUP DURURKEN KIZ kardeşinin gözü önünde anne babasını öldürüyor. Uzakdoğu sinemasında açıklama yapmayı pek sevmezler. Abuk subuk bir sebep uydurmaktansa bu konuda hiçbir açıklama yapmayarak gizemli kalmayı yeğliyorlar. Bu yüzden açılıştaki sahneye bakarak Ryo'nun kelebek veya karga kılığına girmiş bir iblis tarafından ele geçirildiğini düşünürseniz hiçbir mahsuru yok.

Dua edelim de filmi gören gençler "vay çocuğa bak, ebeveynlerini doğradı sonra dövüş efsanesine dönüştü," gibisinden bir sonuç çıkarmaya kalkmasınlar. Neyse ki hiçbir yere varmayan hantal senaryosu ve kupkuru dövüş sahneleri karşısında uyuyakalma ihtimalleri çok yüksek de ortada endişelenecek bir durum yok.

Oysa bir zamanlar bu istismarcı dövüş filmleri ne kadar esprili olurdu. Bu denli tatsız bir şeyle seyirciye eziyet etmek ekstrem sinemanın şanından mı acaba? Kadın düşmanı, homofobik, şovenist ve genel olarak zihinsel özürlü. Manga uyarlaması diye üzerine atlamak da Katsuhiro Otomo'nun duru anısına hakaret olur.

İyisi mi bir Stephen Chow (mesela "Kung Fu Hustle") ya da Tony Ja (mesela "Ong-Bak") filmini tercih edin siz. **Kerem Sanatel**

Ceketini esirgemeyen tonton arkadaşiplemesi tek gerçek manga öğesi.

Birisi "Dövüş Kulübü"nün felsefesini tamamen yanlış anlamış.

SIR PERDESİ

ORJİNAL ADI Not Forgotten

YÖNETMEN Dror Soref

YAPIM/SÜRE 2009 ABD, 93 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İngilizce ve Türkçe

ŞİRKET Kanal D Home Video

İŞTE YEPYENİ, VİZYON GÖRMEYEN BİR gerilim filmi. "The Mentalist" dizisiyle popüler olan B sınıfı bir oyuncu Simon Baker'ın başrolünü İspanyol sinemasının seksi aktrislerinden Paz Vega'yla paylaştığı film, kayıp kızının peşine düşen bir babanın gergin hikayesini anlatma çabasında.

Birtakım karanlık dini ayinler düzenleyen fanatik bir grubun işi olan bu kaçırma hikayesi o kadar ağır aksak anlatılıyor ki, bunun nedeni herhalde yönetmenin sanki ilk kez böyle bir hikaye sinemada anlatılıyormuş gibi tavır alıp meseleyi ağır ağır incelemeye çalışması. Evet, hikayenin "ağır" bir tarafı var, yok değil. ABD'nin Meksika sınırında olan biten kimi kayıp vakalarına dikkat çekiyor film. Çünkü orada ciddi bir suç döngüsü var. Ama oralarda çok takılmıyor film. Biraz doğaüstü alanlara doğru açıyor kendini... Bir süre sonra baba bildiğimiz adamın aslında çok da "baba" olmadığından şüphelenmeye başlıyoruz.

Seksi yıldız Paz Vega'nın ise daha görüldüğü ilk sahneden itibaren birşeyler çevirdiğini anlıyoruz, oynadığı üvey anne karakterinde bir "sorun" olduğu o kadar aşikar ki... Filmin ABD sinemalarında da vizyona çıkamaması ve direkt ev videosuna sürülmesi boşuna değil. **Burak Göral**

Değişik bir yüz güzelliğine sahip olan ve 90'larda iyi-kötü beğenilen Claire Forlani'nin küçük bir rolü var...

Gerilim filmlerinde flaş efektinin artık çok sık kullanılıyor olması can sıkıcı ve tekdüzeleştirici.

1 - Bud Abbott - Lou Costello

Tunca Arslan, *TRENDEKİ YABANCI* köşesinde ikililerin hasını anlatınca, biz de bu sayfada başka bir ikiliyi analım dedik. Laurel ile Hardy'nin ellerine su dökmeleri mümkün değildi, ama 1940'lı ve 1950'li yıllarda peşlerine milyonlar takılmıştı. Bizdeyse "İki Açık göz" olarak bilinirlerdi. Lou Costello 1959'da, Bud Abbott ise 1974'te hayata veda etti.

2 - Wall Street: Money Never Sleeps

Micael Douglas'a Oscar getiren Gordon Gekko karakterini hatırlarsınız, 1987 yapımı Oliver Stone filmi "Borsa"daki (Wall Street) o acımasız borsa simsarını. Üzgünüz, geri dönüyor! Yönetmen koltuğunda bir kez daha Stone var, Douglas'a devam filminde son dönemlerin gözdesi Shia LaBeouf çömezlik ediyor.

3 - Pink Floyd The Wall

Sinemayla müziğin bu denli iç içe olduğu filmler pek fazla değildir. Pink Floyd'un "The Wall" albümünün film hali diyebileceğimiz Alan Parker imzalı yapım, başroldeki Bob Geldof'la da hedefi buluyor. Bildiğiniz gibi, sonradan 'yardım meleği' olan Geldof da bir rock müzisyeni. 1970'lerin 'yarı ünlü' gruplarından The Boomtown Rats'ın de solistiydi kendisi.

4 - Daliah Lavi

Filistin doğumlu İsrailli aktris, neredeyse sadece 1960'larda filmlerde görünüp sessiz sedasız ortadan kaybolmuş bir yıldız.

Avrupalı meslektaşlarının Hollywood çıkarması yıllarında o da öne çıkanlardan biriydi. 1970'lerde Almanya'da şarkıcı kimliğiyle de epeyce ünlenmiş duyduğumuza göre.

5 - Veda

İki haftalığına "Recep İvedik 3"ü vizyonda yalnız bırakan Türk filmleri, önümüzdeki hafta dört filmle birden yeniden ivme kazanacak. Bunlardan en çok merak edileni Zülfü Livaneli'nin "Veda"sı belli ki. Dört Türk filminin karşındaysa çeşitli dallarda Oscar'a aday gösterilmiş üç film olacak. Şenlikli bir hafta anlayacağınız!

www.sinemamuzik.com

'bir tıkla gerçek habere ulaş'

“ Akşam yemeği, sinema bileti ve bebek bakıcısına ödenecek ücrete
değmişse, o film iyi filmidir! ”

Alfred Hitchcock